

דבר תורה לפרשת בחוקותי

מאת החייל הקדוש עמיחי רובין הי"ד

סיכום על פי שיעור של הרב עוזי חובב בשיחות הרצי"ה קוק זצ"ל

בדר"כ בהר בחוקותי הם פרשות מחוברות, ולא לחינם. אנחנו לא סתם מחברים את שתי הפרשות האלה כי הן קצרות, אלא החיבור מתחיל מהקשר שבין שתי הפרשיות: כבר הזכרנו שפרשת בהר היא חלק מהגדרת "כלל ופרט וכלל" של חומש ויקרא - החצי הראשון של החומש הוא כלל - קרבנות. פרשות "קדושים אמור" הם פרטיות, ופרשת בהר היא שוב כלל - ענייני שמיטה, בה מבינים מי זה עמ"י, כל אחד חוזר למקומו, שייך לה' ללא שיעבודים. עם חלק מזה נפגשים בפרשת בחוקותי. יש בה ביטוי "אם בחוקותי תלכו" - כל עמ"י כולו, זו לא מצווה על הפרט, אלא על עמ"י כולו!

"ונתתי גשמיכם בעתם... והתהלכתי בתוכם" מה זה המושג המיוחד הזה? רש"י אומר 'אטייל עמכם בגן עדן', ומזה אנחנו מבינים שהכוונה לגן עדן פה זה לא הגן עדן שבעולם הבא. אומר הקב"ה: אני אתהלך איתכם פה בארץ הזאת. הכוונה היא, כמו שבהרבה מקומות כותב הרב, שהסיבה שהקב"ה לא מתהלך פה בארץ זה כיוון שאנו מפחדים. אבל יש מציאות כשעמ"י מקיים מצוות כאיש אחד בלב אחד, אז הקב"ה יכול להופיע בעולמנו ולטייל בתוכנו - שזה מצב מאוד עליון. יש מצב של להקות נביאים המטיילות בתוכנו, אבל יש גם מצב שהקב"ה מדבר עם כל עמ"י, וזה מצב מאוד עליון.

"ונתתי גשמיכם בעתם" - הכוונה גשמים מסודרים ומכוונים לארץ ישראל. כשעמ"י במצב השלם, מקיים את התורה והמצוות - הקב"ה דואג לו לפרנסה באופן אישי. בקיום מצוות יש רווח, הקב"ה מתהלך בתוכנו כמו אבא טוב שנמצא עם ילדיו ורואה מה הם צריכים... המגמה, היעד, הוא שהקב"ה יטייל בתוכנו.

למה היום יש קושי בקיום מצוות? כי יש מרחק בין הקב"ה לבינינו, אז אדם אומר 'הכל תלוי בי' ואז המצוות קשות לו. וזה בדיוק הפוך! אומר הקב"ה: "אם בחוקותי תלכו... ונתתי גשמיכם בעתם" - הכלכלה תהיה מדויקת ולא יחסר כלום. לשם צריך להגיע ולהרים את המבט. כשריבונו של עולם מתהלך בתוכנו זה שיא הבריאות, אנחנו יודעים איך להתנהג, מה נכון באמת.

"והייתי לכם לאלוקים ואתם תהיו לי לעם" - זה קודם כל "והייתי לכם לאלוקים", ומתוך כך - "אתם תהיו לי לעם". הקדושה של עמ"י מגיעה מלמעלה למטה. אצל אומות העולם זה בדיוק הפוך, כי המציאות שלהם כ"כ רקובה ואומללה ולכן הם פורשים מהעולם.

פרשת בחוקותי מלמדת אותנו שאנחנו רוצים להגיע בסוף ל- "והייתי לכם לאלוקים" וכו', להגיע ל- "וחרב לא תעבור בארצכם" - יש מציאות כזאת. הגמרא מספרת שרבי יוחנן (הציוני הגדול - לשון הרצ"ה = ציוני מתוך קדושה מרא דאתרא בא"י) לא יכל לקלוט שיש יהודים בחול, אמר שזה לא יכול להיות. כעס זה ברוגז עם הקב"ה, האדם לא מבין מה הקב"ה מביא לו.

ואז מגיעים לפסוקי התוכחה כשעמ"י לא עושה את רצון הקב"ה... מגיעים לפסוק "וזכרתי את בריתי יעקב... והארץ אזכור" - יש בפסוק הזה ברית וארץ. הברית היא מהקב"ה אלינו. בברית בין הבתרים הקב"ה כורת ברית עם אברהם, לא אנחנו כורתים איתו. ברית אבות זה לא תלוי בנו, הקב"ה יצר אומה ישראלית שתגלה את שמו בעולם. זכות אבות זה כשאברהם אבינו אחרי שכרתו עמו הברית - הוא גם פעל לטובת הדבר. יהיו דורות, אומרת הגמרא, שזכות אבות תתבטל בהם, כלומר לא יהיו אנשים שפועלים לטובת הקב"ה - "תמה זכות אבות" (שבת נ"ה). הושע היה בדור שתמה בו זכות אבות, אבל אומר הקב"ה: תמה זכות אבות, אבל ברית אבות לא תמה, כי ברית אבות מתחילה מהקב"ה אלינו, ולא ממנו אליו. למרות הריחוק, יגיע דור שבו יכריח אותנו הקב"ה לעלות מחדש אל תפקידנו.

"אלה דברי הברית", מסיימת התורה, ברית שהקב"ה כרת עם עמ"י - אני אלך בתוכם "והייתי לכם לאלוקים ואתם תהיו לי לעם" וזה יקרין על כל העולם כולו, זה מה שאמרתי בסיני. אבל לכאורה בסיני כל מה שהיה שם זה רק מלא מצוות! תשובה: נכון, כל זה משטח נחיתה, קדושה מלמעלה למטה, אבל מרוב פרטים עלולים לשכוח את המטרה. המצוות אמנם נראות מאוד פרטיות אבל הן יבנו אומה שהקב"ה יוכל להתהלך בתוכה. תפקידנו להוביל את המהלך, בלימוד תורה וקיום מצוות. "אם בחוקותי תלכו" - תתעסקו בפרטים - אז תגיעו ל- "והתהלכתי בתוכם".

ובסוף הפרשה יש את פרשת הנדרים שהיחידים מתרוממים לשייכות לכלל הם רוצים לתת את כל ערכם הפרטי בשביל הכלל.

נשמח לשובךו של כואם

ארשום בגוף "משינים את אורו של עמיחי" וזוהרים אשה טוב

